

Akt o usługach cyfrowych (Digital Services Act) – objaśnienie

**Środki ochrony dzieci i
młodzieży w internecie**

Po co nam akt o usługach cyfrowych?

Unia Europejska (UE) chce zadbać o to, by:

- ▶ *technologie cyfrowe i platformy internetowe respektowały prawa wszystkich*
- ▶ *usługi cyfrowe, z których korzystamy, były godne zaufania*
- ▶ *wszystkie usługi cyfrowe, z których korzystamy, zapewniały nam bezpieczeństwo i ochronę.*

Akt o usługach cyfrowych (Digital Services Act - DSA) to zbiór przepisów niezbędnych do realizacji tego celu.

Inne przepisy UE również dotyczą bezpieczeństwa dzieci w internecie, ale w tej broszurze skupimy się na **przepisach, które akt o usługach cyfrowych wprowadził w celu ochrony osób poniżej 18 roku życia (małoletnich).**

Czego dotyczy akt o usługach cyfrowych?

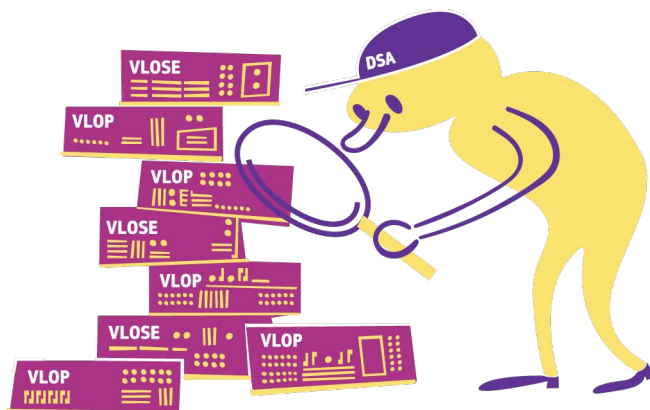
Akt o usługach cyfrowych gwarantuje, że wszystkie usługi cyfrowe, z których korzystamy, zwłaszcza tzw. „**bardzo duże platformy internetowe**”, takie jak Instagram, Snapchat, TikTok, YouTube, oraz „**bardzo duże wyszukiwarki internetowe**”, takie jak Google czy Bing, będą lepiej chronić prawa użytkowników, dbać o nasze bezpieczeństwo i powstrzymać rozpowszechnianie nielegalnych lub nieodpowiednich treści.

Akt o usługach cyfrowych obejmuje usługi online różnego rodzaju i różnej wielkości, z których korzystają użytkownicy w Unii Europejskiej, niezależnie od tego, gdzie dostawca usługi ma swoją siedzibę. Ustanawia on bardziej rygorystyczne przepisy dotyczące największych usług online.

Akt o usługach cyfrowych wymaga od platform internetowych rozważenia wpływu ich usług na ważne kwestie, takie jak uczciwe wybory, bezpieczeństwo publiczne, dobrostan psychiczny i fizyczny użytkowników oraz przemoc ze względu na płeć.

Możesz zetknąć się również ze skrótem **VLOPs (Very Large Online Platforms)** oznaczającym bardzo duże platformy internetowe oraz skrótem **VLOSEs (Very Large Online Search Engines)** oznaczającym bardzo duże wyszukiwarki internetowe.

Nasze prawa

Akt o usługach cyfrowych zobowiązuje platformy internetowe do poszanowania naszych praw podstawowych w internecie. Spośród wszystkich elementów wymienionych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej następujące mają największe znaczenie dla aktu o usługach cyfrowych i ochrony małoletnich w internecie:

- ▶ *zasada „nadrzędnego interesu dziecka”*
- ▶ *prawo dziecka do ochrony*
- ▶ *prawo do wolności wypowiedzi*
- ▶ *prawo do niedyskryminacji*
- ▶ *prawo do ochrony danych osobowych*
- ▶ *wysoki poziom ochrony konsumentów.*

Celem aktu o usługach cyfrowych jest również wzajemne uczenie się dostawców usług na podstawie dobrych praktyk i stosowanie się przez nich do odpowiednich wytycznych dotyczących tego, jak zapewnić swoim młodym użytkownikom bezpieczeństwo.

W jaki sposób akt o usługach cyfrowych chroni małoletnich w internecie?

Art. 28 stanowi, że platformy internetowe, z których mogą korzystać małoletni, muszą zapewnić młodym użytkownikom wysoki poziom **prywatności, bezpieczeństwa i ochrony.**

Zagrożenia dla małoletnich w internecie

Użytkownicy – a w szczególności dzieci i młodzież – powinni być chronieni przed niebezpieczeństwem i zagrożeniami w internecie, takimi jak molestowanie, nękanie, nieprawdziwe informacje, nielegalne treści lub osoby podające się za kogoś innego.

Analizując zagrożenia, jakie ich usługi stwarzają dla młodych użytkowników, bardzo duże platformy internetowe i bardzo duże wyszukiwarki internetowe muszą rozważyć:

- ▶ *czy małoletni z łatwością rozumieją sposób funkcjonowania usługi (m. 81)*
- ▶ *czy małoletni narażeni są na znalezienie treści, które mogłyby zaszkodzić ich „rozwojowi fizycznemu, psychicznemu i moralnemu” („treści nieodpowiednie dla wieku”) (m. 81)*
- ▶ *w jaki sposób cechy strukturalne usług mogą powodować uzależnienie (m. 81–83).*

W tekście znajdują się odniesienia do odpowiednich motywów (m.) i artykułów (art.) aktu prawnego, w których znajdziesz szczegółowe informacje.

Ocena i ograniczanie ryzyka

Co roku bardzo duże platformy internetowe i bardzo duże wyszukiwarki internetowe muszą **określać** i **oceniać** potencjalne zagrożenia online dla dzieci i młodzieży korzystających z ich usług (*art. 34 i 35*).

Podobnie jak z ograniczeniami wiekowymi w przypadku filmów w kinie, niektóre treści i usługi online nie są odpowiednie dla młodszych grup wiekowych. W związku z tym platformy muszą również wprowadzić **środki** mające na celu ograniczenie tego ryzyka, w tym (w stosownych przypadkach, w zależności od platformy):

► **Kontrolę rodzicielską**

Ustawienia, które pomagają rodzicom i opiekunom na przykład monitorować lub ograniczać dostęp dzieci do internetu, aby chronić je przed zagrożeniami w internecie i nieodpowiednimi treściami.

► **Weryfikację wieku**

System sprawdzania wieku użytkowników przed uzyskaniem przez nich dostępu do usługi, na przykład w oparciu o fizyczne identyfikatory lub inne formy identyfikacji.

► **Narzędzia**

pomagające młodym ludziom sygnalizować nadużycia lub uzyskać wsparcie.

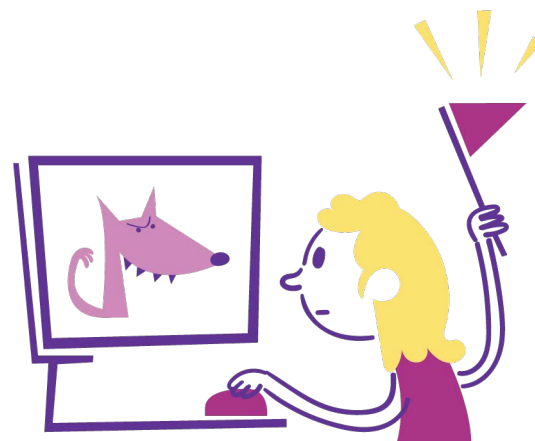
Dzieci i młode osoby powinny zawsze czuć się bezpieczne i chronione w internecie przed treściami lub kontaktami, które mogłyby je niepokoić, martwić lub przerażać albo sprawiać, że czują się złe, smutne, zaniepokojone lub nękanie w internecie.

Przyjazne dziecku systemy składania skarg i zgłaszania nieprawidłowości

Ważne jest, aby platformy mogły podejmować działania w odniesieniu do treści, które mogą mieć wpływ na prawa człowieka, takie jak godność, prywatność i wolność wypowiedzi (*m. 89*).

Akt o usługach cyfrowych ma ułatwić użytkownikom – w tym małoletnim – zgłaszanie nieprawidłowości i składanie skarg w przypadku wykrycia nielegalnych lub innych treści, które nie powinny być dostępne w internecie.

Platformy powinny również szybko podejmować działania, gdy „**zaufane podmioty sygnalizujące**” zgłaszają treści, które uważają za nielegalne lub sprzeczne z warunkami korzystania z usług tej platformy.

Zaufane podmioty sygnalizujące to wyznaczone organizacje specjalizujące się w sygnalizowaniu nielegalnych i szkodliwych treści.

Dane osobowe/prywatność

Wszyscy mamy prawo do prywatności i bezpieczeństwa naszych danych osobowych. Zasada ta ma również zastosowanie w internecie, a platformy nie powinny zwracać się do nas o udostępnienie im zbyt wielu danych osobowych lub dzielenia się nimi z innymi użytkownikami. Udostępniane przez nas dane osobowe muszą być chronione. Nie można nimi manipulować ani przekazywać ich dalej, nikt nie może nas również szpiegować.

Ponadto zgodnie z aktem o usługach cyfrowych platformy internetowe, z których korzystają dzieci, powinny chronić prywatność i bezpieczeństwo użytkowników. Można to osiągnąć na przykład poprzez domyślne przyjęcie specjalnych ustawień prywatności i bezpieczeństwa.

Informacje w formie przystępnej dla dzieci

Warunki korzystania z usług muszą być sformułowane i aktualizowane w sposób łatwy do zrozumienia dla wszystkich, w tym dla małych dzieci.

Oferując usługi online, z których korzystają małe dzieci, należy dążyć wszelkimi staraniami, aby wszystko przedstawić na tyle jasno, by młodzi użytkownicy mogli zrozumieć, na co się zgadzają (*art. 14*).

Brak profilowania reklam dla dzieci i młodzieży

Przedsiębiorstwa mogą gromadzić informacje na temat naszych preferencji i zainteresowań z odwiedzanych przez nas stron internetowych, tego, co „polubiliśmy”, linków, na które klikamy, a także danych osobowych, które podajemy na swój temat, takich jak nasz wiek lub miejsce zamieszkania. Platformy wykorzystują algorytmy i sztuczną inteligencję do profilowania w oparciu o dane i decydują, jakie reklamy wyświetlić, by w jak największym stopniu wpłynąć na każdego z nas. Niektóre platformy internetowe zarabiają za każdym razem, gdy nabywamy produkty, klikając na te reklamy.

Zgodnie z aktem o usługach cyfrowych (*art. 28*), jeżeli platformy mają wystarczającą pewność, że użytkownik jest małe dziecko, nie mogą pokazywać żadnych reklam opartych na profilowaniu.

Akt o usługach cyfrowych (*art. 39*) wymaga, aby bardzo duże platformy internetowe udostępniały publicznie informacje o swoich reklamach, tak aby każdy, włącznie z naukowcami, miał możliwość przeanalizowania potencjalnych zagrożeń. Informacje te powinny obejmować na przykład szczegóły dotyczące treści reklamowych i osób, które za nie zapłaciły, zwłaszcza w przypadku treści kierowanych do małych dzieci.

**Zastanów się nad tym...
ile danych osobowych
musimy podawać w
internecie? Czy jest to
zawsze konieczne?**

**Pomyśl o tym...
jak często widzimy
ukierunkowane reklamy
w mediach
społecznościowych i
zastanawiamy się, skąd
platforma tak dobrze wie,
co nam się podoba?**

Brak zwodniczych interfejsów

Akt o usługach cyfrowych (*m. 67*) zakazuje również „zwodniczych interfejsów”, czyli projektowania interfejsów internetowych w taki sposób, aby nas przekonać i skłonić do działań, których moglibyśmy nie chcieć robić, takich jak zakupy, wpływać na nasze decyzje lub utrudniać anulowanie subskrybowanych usług.

Inne środki

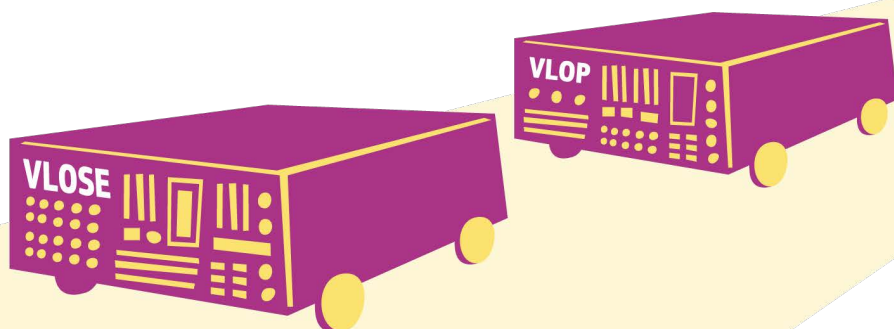
Akt o usługach cyfrowych promuje również standardy techniczne (*art. 44*) oraz inne porozumienia, aby zapewnić użytkownikom lepsze doświadczenie online. W celu ochrony małoletnich rozpoczęto prace nad unijnym kodeksem postępowania dotyczącym projektowania dostosowanego do wieku (*art. 45*).

Po zakończeniu prac nad kodeksem, przedsiębiorstwa mogą dobrowolnie przyjąć go i wynikające z niego obowiązki, wykazując swoje zaangażowanie na rzecz ochrony dzieci w internecie. Kodeks nie zastąpi jednak ich zobowiązań prawnych określonych w akcie o usługach cyfrowych.

Co dalej? W jaki sposób nowe przepisy będą egzekwowane?

- ▶ Akt prawny o usługach cyfrowych wszedł w życie 16 listopada 2022 r.
- ▶ Platformy wytypowane jako bardzo duże platformy internetowe i bardzo duże wyszukiwarki internetowe muszą stosować się do wszystkich przepisów aktu o usługach cyfrowych najpóźniej cztery miesiące po ich wytypowaniu. Pierwsze 19 takich platform wytypowanych przez Komisję w kwietniu 2023 r. musiało zacząć przestrzegać przepisów cztery miesiące później.
- ▶ Od lutego 2024 r. wszystkie usługi cyfrowe, w tym świadczone przez mniejsze platformy, muszą działać zgodnie z odpowiednimi przepisami aktu o usługach cyfrowych.
- ▶ Platformy reagują na ten obowiązek: już w tej chwili Snapchat, Google, YouTube, Instagram i Facebook nie pozwalają reklamodawcom na wyświetlanie reklam adresowanych do małoletnich.
- ▶ TikTok i YouTube automatycznie oznaczają konta użytkowników w wieku poniżej 16 lat jako konta prywatne, tak aby jedynie znane im kontakty mogły zobaczyć zamieszczane przez nich nagrania wideo.
- ▶ To dopiero początek. Komisja posiada nowe uprawnienia do kontrolowania bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych oraz weryfikowania środków podejmowanych przez nie w celu ograniczenia ryzyka.
- ▶ UE i państwa członkowskie dopilnują, aby przedsiębiorstwa przestrzegały tych przepisów i mogą nakładać na nie grzywny w wysokości do 6 proc. ich rocznych całkowitych dochodów, jeżeli nie będą one przestrzegać tych przepisów.

Gdzie można uzyskać więcej informacji?

Jeśli potrzebujesz pomocy lub informacji na temat jakichkolwiek kwestii dotyczących usług online, skontaktuj się z centrum bezpieczniejszego internetu w Twoim kraju. Centra te świadczą usługi infolinii dla dzieci i młodzieży, dostępne za pośrednictwem telefonu, poczty elektronicznej lub czatu internetowego – za darmo!

Pełny tekst aktu o usługach cyfrowych jest dostępny we wszystkich językach urzędowych UE na stronie internetowej EUR-Lex: [rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE \(akt o usługach cyfrowych\)](#).

Dyrekcja Generalna ds. Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii (DG CNECT)
Tekst ukończono w listopadzie 2023 r.

Możesz ściągnąć lub zamówić tę publikację pod adresem op.europa.eu/pl/publications.

Prawa autorskie

© Unia Europejska, 2024

Ponowne wykorzystanie dokumentów Komisji reguluje [decyzja Komisji 2011/833/UE z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji \(Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39\)](#). Z wyjątkiem przypadków, w których podano inaczej, ponowne wykorzystywanie niniejszego dokumentu jest dozwolone na podstawie licencji Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Oznacza to, że ponowne wykorzystywanie jest dozwolone pod warunkiem odpowiedniego poinformowania o autorze oraz o wszelkich zmianach wprowadzonych w dokumencie. Wykorzystanie lub zwielokrotnienie elementów, które nie należą do UE, może wymagać uzyskania zgody bezpośrednio od uprawnionych.

Print ISBN 978-92-68-08990-3

[doi:10.2759/336615](https://doi.org/10.2759/336615)

KK-03-23-397-PL-C

PDF ISBN 978-92-68-07917-1

[doi:10.2759/096935](https://doi.org/10.2759/096935)

KK-03-23-397-PL-N

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2024

Dodatkowe informacje:

Akt o usługach cyfrowych
w EUR-Lex

Akt o usługach cyfrowych
na stronie europa.eu

Europejska strategia na rzecz
lepszego internetu dla dzieci
(BIK+)

Skontaktuj się z krajowym
centrum bezpieczniejszego
internetu